

Jaarcijfers 2018

Gemeente Appingedam

Gemeente Appingedam

Regiomanager Ilona Ebels:

“In maart 2018 werd op feestelijke wijze het kunstwerk onthuld dat leerlingen van het Eemsdeltacollege samen met kunstenaar Sjimie Veenhuis hebben gemaakt voor Bibliotheek Appingedam. Het werk bestaat de volledige wand die de bezoeker gelijk bij binnenkomst ziet. Het kunstproject is een samenwerking tussen het Eemsdeltacollege, OneDayArtist, Sjimie Veenhuis en Biblionet Groningen. In het kader van het nieuwe examenprogramma Culturele en Kunstzinnige Vorming hebben leerlingen het werk van Veenhuis onderzocht. Over de opzet van het project zei Veenhuis: ‘In deze nieuwe bibliotheek, waar het barst van kansen tot educatie, zag ik een mooie link om deze opdracht een educatieve context mee te geven. Daarom heb ik de ontwikkeling van dit kunstwerk gecombineerd met een lesprogramma voor scholieren’.

Namens het Kansfonds Appingedam zijn we in 2018 gestart met de VoorleesExpress. In dit project werken we onder andere samen met vrijwilligers, CJG, welzijn en ouders om kinderen van taalarme gezinnen voor te lezen. De voorlezers zijn altijd opgeleide vrijwilligers.

Het hele jaar door programmeerden we elke maandagmiddag een inlooptuin in het eLAB van de bibliotheek. Op deze middagen verwelcomden we tussen de 3 en 14 kinderen. Het aanbod was zeer divers. Zo werden onder andere bruggen van spaghetti gebouwd en bibberbeestjes in elkaar gezet. Ook werd er geprogrammeerd en ontworpen, leidend tot prachtige 3D-prints.

Tijdens het festival Terug naar het Begin organiseerden we de Mensenbieb. Net als in een gewone bibliotheek waar boeken toegang geven tot onbekende werelden, biedt de Mensenbieb bezoekers de mogelijkheid in de belevingswereld van een ander te stappen. De levende boeken uit de Mensenbieb zijn mensen die je normaal niet zo snel zou spreken. Denk bijvoorbeeld aan een transgender, een verslaafde of een vluchteling. Iemand die afwijkt van de ‘norm’ en daardoor de kans loopt anders benaderd, buitengesloten of gediscrimineerd te worden. De Mensenbieb brengt mensen letterlijk met elkaar in gesprek en draagt daardoor bij aan verbinding en meer wederzijds begrip in onze samenleving. In totaal voerden 43 bezoekers gesprekken met een levend boek. We kregen veel positieve en enthousiaste reacties!”

Vestigingen: 1

In gemeente Appingedam is er één vestiging: Bibliotheek Appingedam.

We willen bereiken dat inwoners de [bibliotheek](#) ervaren als een plek waar je naar toe gaat om te leren, te werken, jezelf te ontwikkelen, elkaar te ontmoeten en geïnspireerd te raken. Zo draagt de bibliotheek eraan bij dat kinderen en volwassenen goed kunnen meekomen en meedoen in onze samenleving.

2018 is het eerste volle jaar waarin bibliotheek 3.0 in Appingedam haar beslag kreeg. In het vierde kwartaal van 2018 voerden we een gebruikersonderzoek uit. Van het publiek op straat krijgt de bibliotheek het rapportcijfer 7,9 en van de leden en bezoekers in de bibliotheek een 7.6. Positieve punten zijn de centrale, moderne en kindvriendelijke omgeving, de overzichtelijke en open ruimte en het bredere aanbod. Uit het onderzoek blijkt dat de bibliotheek steeds meer geassocieerd wordt met de plek waar je komt om te ontmoeten, leren en ontdekken.

Het onderzoek leverde ook verbeterpunten op. De sfeer in de huiskamer mag een nadere uitwerking krijgen en de vindbaarheid van de collectie kan worden verbeterd. Dit zijn punten die we in 2019 oppakken.

Taalhuizen: 1

1 op de 9 volwassen Nederlanders is laaggeletterd. [Het Taalhuis](#) in de bibliotheek is de plek waar mensen terecht kunnen voor hulp op het gebied van leren lezen, schrijven, rekenen en omgaan met de computer.

In Bibliotheek Appingedam is een Taalhuis gesitueerd. Naast een aangepaste collectie houdt de taalhuiscoördinator wekelijks een inloopspreekuur in de bibliotheek. Gedurende de week maken vele taalvrijwilligers met deelnemers gebruik van de bibliotheek als fysieke plek om te leren en om elkaar te ontmoeten en te ondersteunen.

Tijdens de Week van de Alfabetisering in september besteedden wij, samen met onze partnerorganisaties van het provinciaal Bondgenootschap Groningen, extra aandacht aan laaggeletterdheid. In 2018 deden we dit met een ludieke actie. Uit alle 19 Groningse Taalhuizen reisden enorme houten letters én een uitroepteken naar het Groninger Forum in de stad Groningen, waar de uitreiking van de Groninger Taalheldenprijs plaatsvond. Cursisten en taalvrijwilligers hebben de letter vanuit Taalhuis Appingedam versierd.

Bibliotheken op school: 7

[De Bibliotheek op school](#) is een succesvolle aanpak waar 140 scholen en kinderopvanglocaties in de provincie Groningen aan meedoen. In de gemeente Appingedam doen wij dat op 5 basisscholen en 2 kinderopvanglocaties.

De structurele aandacht voor taal- en leesbevordering maakt deze aanpak tot een succes. Alle kinderen krijgen dankzij de Bibliotheek op school de kans om leeskilometers te maken.

Alle basisscholen in de gemeente Appingedam doen mee met de Bibliotheek op School. De scholen zijn nog steeds tevreden over de extra activiteiten en aandacht die ze hierdoor hebben voor leesbevordering, informatievaardigheden en mediawijsheid voor de groepen 1 tot en met 8.

Aanvullend op de Bibliotheek op school mocht de Combinatiefunctionaris ook in het schooljaar 2017-2018 inzetten op activiteiten voor de naschoolse opvang voor de brede scholen in Appingedam. De programmering daarvoor stond vooral in het teken van 21e-eeuwse vaardigheden zoals 3D-tekenen en programmeren met Botje Bij en Dash.

Extra middelen zijn ingezet om een serieuze slag te maken in het bevorderen van lezen, zowel thuis als op school. Dit zogeheten Intensieve Stimuleringstraject van Kunst van Lezen hebben we in co-creatie met CBS De Triangel ingezet.

Programma's kinderopvang: 302

Steeds meer kinderdagverblijven en peuterspeelzalen geven voorlezen en taal via ons een vaste plek. Met [onze programma's](#) voor de kinderopvang ondersteunen wij inmiddels al meer dan 114 kinderopvanglocaties en peuterspeelzalen in de provincie Groningen. In 2018 hebben 302 baby's, dreumesen en peuters meegedaan in de gemeente Appingedam.

Samen werken we aan het leesplezier en de taalontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar oud. Dit doen we onder meer met het programma BoekStart in de kinderopvang. Dit bestaat uit scholing, het inrichten van een aantrekkelijke leesomgeving, advies over het opstellen van een voorleesplan, tips en advies om ouderbetrokkenheid te vergroten.

In Appingedam zijn alle voorschoolse instellingen officiële BoekStart in de Kinderopvang locaties. Dit betekent dat er op elke locatie een gecertificeerde (voor)leescoördinator is. Op de verschillende locaties zijn mooie collecties boeken beschikbaar die door de kinderen

enthousiast ontvangen worden. Met de inzet van de leescoördinator wordt het lezen planmatig levendig gehouden op de betreffende locatie.

Tijdens De Nationale Voorleesdagen 2018 stond het Prentenboek van het Jaar, 'Ssst de tijger slaapt' van Britta Teckentrup centraal. Voorlezen is essentieel voor de taalontwikkeling en het voorkomen van taalachterstanden. Voorafgaand aan De Nationale Voorleesdagen werd samen met het IVAK een inspiratiebijeenkomst georganiseerd voor medewerkers in de kinderopvang, de peuterspeelzalen en in het basisonderwijs uit Delfzijl, Appingedam en Loppersum. Daarnaast hebben wij op meerdere plekken het Prentenboek van het Jaar voorgelezen.

Naast de vaste programma's die wij gedurende het jaar op vraag van de opvanglocaties uitvoeren is er met regelmaat overleg met medewerkers van de opvanglocaties geweest.

Programma's voor het onderwijs: 1.351

Op een enkele uitzondering na werken we met alle basisscholen in de provincie Groningen, met uitzondering van de stad. Gemiddeld doet per specifiek [programma](#) 62 procent van de scholen mee. In gemeente Appingedam is dit 63 procent. De lesprogramma's zijn stuk voor stuk leuk om te doen en bovendien reuze leerzaam. Leesplezier, informatievaardigheden en 21e-eeuwse vaardigheden komen aan bod. Met het programma Taal als basis PO deden in Appingedam 1.351 leerlingen mee. Er vonden 57 groepsactiviteiten plaats.

De programma's voor het onderwijs waren een succes, waaronder 'Programmeren met Dash' en 'Op bezoek bij Botje Bij' voor groep 3 en 4. Botje Bij is een vrolijk, geel-zwart robotje dat door een juiste programmering de kinderen door de bibliotheek leidt. Op de route komen ze allerlei opdrachten tegen. Zo komen kinderen spelenderwijs niet alleen in aanraking met programmeren, maar ook met lezen en het gebruiken van hun verbeelding.

Ruim 600 basisschoolleerlingen uit Delfzijl, Appingedam en Loppersum namen deel aan 'Scoor een Boek!'. Bij 'Scoor een Boek!' worden leerlingen van groep 5 en 6 op een speelse manier uitgedaagd om in tien weken tijd zoveel mogelijk boeken te lezen in de klas. Dit programma werd afgesloten met een sportief feestje waarbij leerlingen ook mogen scoren op het veld. Dit jaar vond de provinciale afsluiting plaats op sportpark Centrum in Delfzijl. In de hele provincie namen maar liefst 5.500 leerlingen deel die samen 34.462 boeken lazen.

Bij alle programma's voor het onderwijs zetten wij in op de ouderbetrokkenheid.

Activiteiten: 41

We organiseerden 41 [publieksactiviteiten](#) in de gemeente Appingedam, waar 366 deelnemers aan meededen.

De activiteiten die we aanbieden zijn gericht op een Leven Lang Leren: voortdurende persoonlijke ontwikkeling van talenten, kennis, vaardigheden en creativiteit voor alle inwoners. Kenmerkend is onze focus op informeel leren. In samenwerking met externe partijen zorgen we ervoor dat de bibliotheek een platform is voor vermaak, debat, workshops, lezingen, cursussen, evenementen en kunst & cultuur.

Cursisten digitale vaardigheden: 4

In 2018 konden inwoners van de gemeente Appingedam meedoen met de [cursus](#) Klik&Tik en gebruikmaken van het inloopspreekuur in Bibliotheek Appingedam.

Klik&Tik is de computercursus voor beginners. Digisterker is de cursus waarbij deelnemers leren omgaan met de digitale overheid. Er zijn in 2018 totaal 4 cursisten geslaagd in de gemeente Appingedam.

Klik&Tik kende een langere aanlooperperiode en daardoor een enigszins moeizame start. Maar door vol te houden is Klik&Tik nu steeds succesvoller in Appingedam. De cursisten geven aan erg tevreden te zijn over deze vorm van aanleren van computervaardigheden. In eigen tempo, zonder druk en zonder stress.

Bezoekers: 34.887

[De bibliotheken](#) in gemeente Appingedam werden in 2018 door 34.887 bezoekers bezocht. Het gaat zowel om leden als om bezoekers die meedoen met activiteiten of cursussen in de bibliotheek. Ook komen mensen bij ons een krantje lezen, computeren, werken of studeren.

Leden: 2991

De [bibliotheekleden](#) zijn als volgt verdeeld:

- 1.770 kinderen en jongeren
- 1.177 volwassenen
- 44 organisaties en (onderwijs-)instellingen

Samen leenden de bibliotheekleden in de gemeente Appingedam 63.303 titels.

Medewerkers: 108,2 fte

In totaal werkten er in 2018 161 [medewerkers](#) (108,2 fte) bij Biblionet Groningen. De inzet van onze medewerkers vond plaats in de 41 bibliotheekvestigingen (frontoffice), in projecten en ondersteuning (backoffice) en voor de provinciale ondersteunings-taak.

Omdat we sinds vorig jaar werken met de Producten – en dienstencatalogus, zijn we onze medewerkers anders gaan inzetten. Uitgaand van het gewenste dienstenpakket per gemeente zetten we onze medewerkers in op de juiste locaties en vestigingen. We hebben ook medewerkers vanuit de backoffice ingezet in de bibliotheken. Sommige medewerkers hebben nieuwe functies gekregen.

Het flexibiliseren van de organisatie en de medewerkers is de komende jaren een uitdaging die we aangaan omdat de behoefte van de gemeenten, maar ook van onze gebruikers en leden verandert. In dit kader hebben we een start gemaakt met het werken met (team)rollen. In 2019 gaan we daar mee verder.

Vrijwillige medewerkers: 28

In de gemeente Appingedam werkten we in 2018 met 28 [bibliotheekvrijwilligers](#).

Veel vrijwillige bibliotheekmedewerkers helpen mee in de vestigingen. Daarnaast zijn er in ons netwerk vrijwilligers die helpen bij activiteiten. Bijvoorbeeld bij activiteiten voor kinderen, zoals de [VoorleesExpress](#) en het [eLAB](#). Of bij het geven van computercursussen, zoals [Digisterker](#) en [Klik&Tik](#). Ook de [Bibliotheek aan huis](#) draait met behulp van vrijwilligers.

Dankzij de inzet van vrijwilligers zijn onze bibliotheken vaker en langer open. Ze nemen een deel van de front-office taken van onze medewerkers over. Hierdoor ontstaat er voor medewerkers ruimte om zich te richten op de ontwikkeling en uitvoering van de maatschappelijke en educatieve programma's van de bibliotheek.

Bij Biblionet Groningen hebben we een interne opleiding ontwikkeld voor vrijwilligers. We noemen dit de Vrijwilligers Academie. Ze verwerven hier kennis, vaardigheden en inzichten die zij nodig hebben voor het werken in de bibliotheek. In 2018 hebben de eerste twee groepen meegedaan aan de Vrijwilligers Academie.